

Sd 16,1-3.

Pak se Samson odebral do Gázy. Spatřil tam ženu nevěstku a vešel k ní. Obyvatelům Gázy bylo oznámeno: "Přišel sem Samson." Obcházeli kolem a číhali na něho celou noc v městské bráně. Po celou noc tiše vyčkávali. Řekli: "Až nastane jitro, zabijeme ho." Ale Samson ležel jen do půlnoci. O půlnoci vstal, vysadil křídla vrat městské brány s oběma veřejemi, vytrhl je i se závorou, vložil si je na ramena a vynesl je na vrchol hory ležící směrem k Chebrónu.

(1. zvedněte brány...)

Že ani „brány pekel Boží lid nepřemohou“, to nám dnes dosvědčuje příběh soudce Samsona. Historka o tom, jak ho v Gáze chtěli Pelištejci zajmout – a on místo toho o půlnoci popadl opancéřovaná vrata i s futry, s lehkostí Obelixe si je naložil na záda i železnou závorou – a vynesl z toho pelištejského předpekli až na vrcholky izraelských hor. Tak z města Gazy – opevněné pýchy pelištejské neporazitelnosti – učinil město otevřených bran: Město, z něhož přestal jít strach; místo, kde sebejistota těch, kdo Boží lid obírali o svobodu a válcovali jeho naději, náhle splaskla jako když propíchnete pouťový balónek.

Je to především veselá historka. Historka, jakou si potřebuje vyprávět společenství bez naděje. Společenství ubité víry, naplněné úzkostmi, co nám zítra Válcovači svobody a víry zas provedou.

Historka, která chce otevřít i brány spoutaných lidských srdcí, srdcí sevřených úzkostmi. Anebo vědomím vlastní bezmoci, při pohledu na to, jak lehce se prosadí ti, kdo chtějí předvést, že díky penězům, vlivu, kontaktům či moci si mohou dovolit, co si záměnou.

V takových časech a takovým srdcím vyprávějí příběhy Písma, že ta okázalá neporazitelnost vůbec není neprůstřelná a že převaha válcovačů svobody a naděje není proč se bát... Ba, že se jim můžeš dokonce vysmát. Aspoň pokud bereš skutečně vážně příběhy a historky těch, jež Hospodin poslal, aby lid zubožené víry vysvobozovali.

Takové nečekané rozveselení prožívali i účastníci příběhu, v němž Ježíš vjíždí do Jeruzaléma na oslátku a zesměšňuje hrozivost neporazitelných vojevůdců, slavicích triumf své neporazitelnosti na válečném oři.

Ježíše tehdy při tom pouličním happeningu vítali palmovými mávátky. A právě po nichž tato neděle dostala jméno *Palmarum*, neděle palem.

(2. osamění)

Samsonovi ovšem zástupy žádnými mávátky nemávají. Žádní nadšení obdivovatelé ani učedníci ho nevtáží. Nezní žádné *Hosana*. Samson už je nějaký pátek (či šabat) docela sám a svým bratřím i sestřám je i se svou osvobozovací misí daleko spíš trnem v oku:

Tak jako ten, kdo se postaví na stranu svobody v dobách přetrvávajícího útlaku – na stranu pravdy v době všeobecně rozšířené přetvářky, lhaní či úspěšně provozovaných manipulačních masáží – nebo na stranu spravedlnosti ve chvíli, kdy na ni téměř všichni rezignovali. Judští bratři ho v předchozím díle tohoto starozákonního

seriálu vydali spoutaného pelištejským utlačovatelům, neboť už dávno zapomněli, že více sluší poslouchati Boha, než lidi. A že si to i tehdy Samson s Pelištejci vyřídil, to na nebratrskosti jejich postoje nic nemění.

Vypravěč Samsonovu osamělost podtrhuje tím, že v Gaze kolem něj Pelištejci krouží jak smečka dravců, jistá si, že tentokrát vyhlédnutá oběť nemá šanci uniknout: „Vyčkáme potichoučku do rozbřesku – a pak se ukáže, kdo tady má navrch, Samsone,“ šeptají si skrytí v temnotě přichystaného obklíčení. Jenže paprsky tohodle izraelského sluníčka – paprsky vysvobození a radosti z nových nadějí – zazářily nečekaně i uprostřed noci. Navzdor přesile, obklíčení i nepřátelům jistým si, že ho mají v hrsti, vyrval z hradeb zamčená vrata střežící vládu otroctví a strachu. Skoro jak kdyby tou nocí prokmitla ozvěna písnička z toho jitra, kdy se zpívá, že kámen byl odvalen...

(3. u ženy nevěstky...?!!)

A přece na velký Pátek uslyšíme, že Gáza se nakonec stane Samsonovi vězením. Svědkem jeho porážky, bezmoci, potupy. Jak se ovšem Samson do Gazy vlastně dostal? Šel tam, cudně řečeno, za nevěstkou. Za ženou, která prodává sex za úplatu. Do půlnoci si užívali – a o půlnoci se Samson zvedl a vykonal svůj kousek.

Další žena z pohanského města. Nebude tady achillova pata tohoto nepřemožitelného siláka?

Jeho bratři a sestry ho sice minule zbaběle vydali, ale teď mohou naslinit prst, nalistovat knihu Přísloví, zvednout káravě zbožný ukazovák a citovat: *Dodržuj, můj synu, otcovy příkazy, ... Kdo s ženou cizoloží, nemá rozum, k vlastní zkáze to činí...* Samsone, Samsone, do jakých hlubin to klesáš? Do domu s červenou lucernou chodíš? Pozor, ať se do tenat hříchu nezapleteš docela, ať se ti vášeň pro ženy nestane osudnou!

(4. když se stane ženou smilnou Boží lid)

Takové varování a zhodnocení jakési odvrácené strany Samsonových kousků najdete u většiny vykladačů, bez ohledu na konfesi. Mně však ta věta „uviděl ženu smilnou a vešel k ní“ vybavila ještě jinou linii starozákonního svědectví, nežli příslovečné varování z knihy mudrosloví národa izraelského.

Žena smilná – to je v prorockých knihách i označení pro Boží lid samotný – když začne zabíhat Hospodinu a přivracet se k bohům cizím. Koneckonců, že se z nevěsty Kristovy může stát a stává nevěstka, to vědí a vyznávají i křesťanští svědkové. A Izrael se v příbězích knihy Soudců opakovaně chová právě tak, jak to vystihuje drsně nelichotivá prorocká charakteristika:

Jak zchátralo tvé srdce, je výrok Panovníka Hospodina, tím, že to všechno děláš, řemeslo nevázané nevěstky, když sis vybudovala modlářskou svatýňku na kdejakém rozcestí ... Jako cizoložná manželka brala sis cizí místo svého muže.

Nenaznačuje tu biblický svědek, že Boží lid, který se distancuje od služebníků Hospodinova vysvobození, rezignuje před poměry, které nastolují momentální válcovači svobody a lidskosti a jako poslední autoritu

fakticky uctívá nepřátele Boží lidskosti a svobody – že takový Boží lid je také možno vidět jako prostituující se nevěrníci Svatého izraelského?

A nechystá tady nakonec příběh půdu důvěře, která s překvapením zjišťuje: i když se Boží lid stane ženou smilnou, Hospodin se ho nevzdal? Jen jeho vysvoboditel a spasitel musí až za ním, do obklíčení nepřáteli, a tam nasadit vlastní kůži?

Z evangelia jsme dnes slyšeli slovo Kristovo, že církev stojí na skále pevného věrného vyznavačství.

Jenže když církev zapomene na Kristův slib, že ji brány pekelné nepřemohou, lehce dopadne jako Petr, když tváří v tvář bezmoci svého Mistra vzdal důvěru i zápas o pravdu a Ježíše se zřekl. Ale tak jako ve velikonočním jitře zasvitlo světlo solidární Kristovy naděje pro Petra, který zapřel, smíme takovýhle paprsek zahlédnout i v závěru dnešní historiky, jak Samson vynesl opanceřovanou pelištejskou bránu na vrchol izraelských hor.

(5. Pozdrav Davidovi)

Samson ten neprůstřelný pelištejský pancíř vynesl na horu naproti Hebronu. Jako pozdrav jednomu mesiášskému vysvoboditeli: Králi Davidovi, který Goliáše oloupil a Pelištejce nadobro ze země zaslíbené vyprovodil – a právě v Hebronu byl pomazán za krále nad Izraelem.

A i když v téhle chvíli, na závěr tohoto samsonovského vyprávění zdaleka není vyhráno, přece srdce posluchače takovýchto historek ví a počítá s tím, že vítězství nakonec bude patřit spásu svatého Izraele, nikoli namistrovaným úkladným Válčovačům svobody.

I když ti srdce válčují úzkosti a beznadějí – i když se zdá, že pelištejské prachy, konexe a moc jsou neprůstřelné – i když se sbor či církev uzavírá do skepse a srdce věřících se zmocňuje odevzdanost a přizpůsobivost – i když ještě zdaleka nezáří sláva království Božího v plné parádě – přece nepřestalo platit evangelium o vítězných činech poslaného Vysvoboditele.

Stojí za to si je připomínat. Nechat se jimi rozveselit – povzbudit k naději – a osvobodit k věrnosti pravdě – i k nebojácnosti. Brány pekelné byly vysazeny třetího dne, jak nám i letošní velikonoce nakonec připomenou. A nás čeká Jeruzalém nový – město věčně otevřených bran. Amen

14.4.2019 (Palmarum)

Píseň 314,1+2

In: Plesej velice, dcerko Sionská, zajásej, dcerko jeruzalémská. Aj, král tvůj přichází k tobě spravedlivý a spasení plný, chudý a sedící na oslu, na oslátku mladém... A vypleněna budou lučičště válečná a on rozhlásí pokoj národům. Amen (Za 9,9n)

Píseň 272,1-5

Modlitba

Hosana! Jsi s námi jako zachránce, Vykupitel solidární s lidskou bídou, scestností našich životů, solidární i s bezmocí napravit, co ve zlém žije. Přicházíš když jsme ztratili cíl, když se nám daří udělat ze života peklo, když zjišťujeme, jak se nedaří zastavit řádění bezohlednosti a

bezskrupulóznosti. Zastáváš se nás, i když už jsme tolikrát prokázali, že jsme uředníci nestateční, rozhádaní, neschopni se domluvit ani na tom, kdo jsou ti potřební, kterým otevřít náruč, srdce, či tuto zemi.

Takto tě slaví tohoto dne tvá církev, Pane. Jsme rádi, že se k zástupu, který tě vítá, můžeme připojit. A zároveň si nechceme hrát na křesťanské borce, kteří si mohou v tvém zástupu hrdě vykračovat. Děkujeme, že můžeme očekávat právě tvé zastání, blízkost vysvobozujícího odpuštění, nezaslouženou posilu, příběh rozveselující zkroušená srdce. Takto buď s námi a smiluj se nad námi. Amen.

1. čtení Mt 16,13-23

Slovo k dětem (truhlička)

Píseň 646

kázání

Píseň 107,1-4

Ohlášení

Přímluvy

Když slyšíme příběh vysvobozujících a nadějných činů tvých svědků – předkládáme ti i vše, co nás zkouší – co nás uzavírá jak brány měděné a závory železné do beznaděje a bezmoci.

Spolu tě prosíme, Kyrie eleison

Za bratry a sestry, kteří uvízli v pastech nevíry a zoufalství. Za ty, která zaskočila zrádná nemoc. Za ty, kdo se ocitli v pastech životních dilemat. *Spolu tě prosíme, Kyrie eleison* Prosíme za tvou církev – tolikrát si jedeme v navyklých kolejích. Uzavření v hradbách samospravedlnosti nejsme schopni vnímat skutečná trápení bližních kolem. Dávej moudrost a odvahu vykročit vstříc těm, kdo to potřebují.

Spolu tě prosíme, Kyrie eleison

Za mocné tohoto světa. Kolik jich dává najevo, že nejdůležitější je jejich vliv a moc – a nezáleží jim na trápení a útisku, který jejich panování působí. Proto prosíme i za národy, skupiny, zaměstnance, obyvatele, menšiny, utiskované takovou svévolí. *Kyrie eleison*

Prosíme i za ty, kdo dosvědčují spravedlnost, kde se ostatní přizpůsobili bezpráví – zastávají se persekovaných, od nichž se ostatní odtáhli – prosazují pravdu navzdor manipulacím a lžím – a vedou tyto zápasy docela osaměle... *Kyrie eleison.*

Otčenáš

Poslání Zj 21.2-4.25

Požehnání

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. AMEN

Píseň 262,7